

"Reconcilierea unității" în numele lui Hristos

6 februarie 2005

Gili Cârstea

“După unitatea în diversitate din primul mileniu, după apropierea și despărțirea din al doilea mileniu, al treilea mileniu abia început se va schimba - cel puțin așa trebuie să sperăm - într-o reconciliată unitate în diversitate” (Cardinal Walter Kasper, președintele Consiliului Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor).

Este tot mai evident – creștinismul contemporan deplânge fragmentarea organică și eșecul teologic de care suferă, ceea ce se dovedește a fi o piedică majoră în convertirea lumii la Hristos. Liderii diverselor fragmente se întreabă tot mai serios dacă prezentul impas nu va putea fi depășit printr-un gest de reconciliere globală, de întoarcere la creștinismul apostolic al primului secol, binecuvântat de prezența Duhului. Întâlniri ecumenice au loc aproape zilnic, organizate de diverse departamente ale WCC (World Councils of Churches) sau de alianțe locale, toate urmărind să faciliteze buna înțelegere, respectul reciproc și interesul credincioșilor pentru alte confesiuni.

Deși Biserica Romano-Catolică s-a alăturat relativ recent efortului ecumenic, după conciliul Vatican II, ea devine pe zi ce trece factorul principal în stimularea acestui proiect grandios, văzut tot mai mult a fi garanția existenței omenirii în mileniul 3. Poate părea surprinzător faptul că tonul amenințător, care promitea focul iadului pentru “ereticii” care au părăsit Sfânta Biserică, a devenit acum glasul iubirii, oferind o îmbrățișare fraternă acelor eretici care acum sunt numiți “frați separați” și “biserici surori.” Totuși, dincolo de bunăvoința de protocol care stoarce lacrimi naivilor, Sfânta Biserică nu a renunțat la declarația că este unica, sfânta, apostolica și că ea nu a greșit niciodată și, conform Scripturii, nici nu poate greși. Deși cere scuze public pentru greșelile trecute – un exemplu demn de urmat – în special pentru abuzurile din evul mediu, ea nu recunoaște că acele abuzuri au fost posibile datorită gravelor ei depărtări de la adevărul Scripturii.

“Frații separați” sunt invitați tot mai frecvent să se roage împreună, să studieze și să lucreze împreună. Suveranul Pontif a început să fie văzut ca un catalizator al aspirațiilor creștinilor către o unitate cât mai vizibilă a trupului lui Hristos. Desele lui intervenții pe scena ecumenică sunt privite cu interes crescând,

știut fiind că implicarea lui în asemenea cauze a avut, în alte cazuri, rezultate spectaculoase pe scena politică internațională.

Așa cum au procedat și alte biserici, Sfântul Scaun a numit o comisie, numită “Pontifical Council for Inter-religious Dialogue” (Consiliul Pontifical pentru Dialog Inter-religios), a cărei sarcină este să stimuleze relațiile cu alte denominațiuni, să conducă dialogul teologic pentru rezolvarea doctrinelor în conflict și să organizeze întâlniri de rugăciune cu reprezentanții lumii religioase.

Sub puternica impresie a atacurilor din 9/11 de la New York, acesta a organizat pe 24 ianuarie 2002, la Assisi [1], sub patronajul Suveranului Pontif, o adunare ecumenică intitulată “Zi de rugăciune pentru pacea lumii,” la care au participat reprezentanți ai tuturor religiilor de pe glob. Lista participanților este impresionantă [2] și demonstrează că proiectele sunt serioase, că nu există disidențe majore, în ciuda unor incidente de culise, și că obiectivul final este sprijinit de majoritatea zdrobitoare a religiilor lumii, creștine sau păgâne. Omenirea vrea pace cu orice preț, iar reprezentanții lumii religioase – creștini, islamici, budiști, iudei, hinduși, zoroastrieni – sunt gata să-și întindă mâna într-un ultim efort de a-L convinge pe Dumnezeu să intervină în haosul care amenință omenirea. Membrii acestor confesiuni sunt îndemnați tot mai des să se roage. Pacea lumii, unirea creștinilor, bunăstarea societății sunt astăzi subiectele multor săptămâni de rugăciune, întâlniri speciale, adunări festive, dialoguri teologice, comisii inter-bisericești sau sesiuni ale organizațiilor ecumenice locale sau globale.

La Assisi, deși rugăciunile s-au ținut în locuri separate, spre a nu tulbura sensibilități nedepășite încă [3], mesajul a fost evident: Ne închinăm aceluiași Dumnezeu, chiar dacă Îl cunoaștem diferit. Omenirea nu a mai cunoscut o adunare de o asemenea diversitate, și confruntată cu o agendă asemănătoare, de la mitingul organizat de Nabucodonosor în câmpia Dura. Acolo, reprezentanții popoarelor erau chemați să binecuvânteze un proiect de salvagardare a omenirii, confruntat cu o foarte serioasă amenințare externă, așa cum reieșea ea din visul împăratului. La Assisi, reprezentanții religiilor lumii au fost chemați să participe la același gen de exercițiu, când se pregătește un proiect asemănător de salvagardare a rasei umane, grav amenințată de pericole nebănuite. Este posibil ca organizatorii și participanții să creadă sincer că s-au rugat Dumnezeului Creator, la fel de sincer ca teologii vremii lui Ahab. Ascultând însă discursurile rostite acolo și speranțele mărturisite de la înalta tribună, nu este greu de observat că asemenea așteptări pot fi împlinite doar de stăpânitorul acestui veac, deghizat în părintele și binefăcătorul familiei omenеști.

Nabucodonosor era un lider mondial perceptiv și inteligent, înconjurat de oameni la fel de pregătiți ca specialiștii curiei romane. Nu degeaba raportul ceresc numește împărăția lui ca fiind „de aur,” în comparație cu următoarele. El își punea aceleași probleme ca și noi astăzi. Se gândea la soarta civilizației, la viitorul copiilor lui, evident nemulțumit de lumea crudă și instabilă peste care domnea. S-ar putea face ceva pentru instaurarea unei lumi mai bune, fără războaie, vărsări de

sânge sau violențe? Nu era acum timpul potrivit pentru fondarea unui mileniu cu totul de aur, pașnic, prosper, echitabil, mai ales că avea la dispoziție uneltele necesare unui asemenea demers? Acestea au fost ideile din spatele măreței adunări din câmpie, iar suveranul era cât se poate de sincer și bine intenționat.

Ce așteaptă astăzi omenirea de la Dumnezeu?

Numai lucruri bune. Pace, dreptate socială, sănătate, viață fericită, drepturi și libertăți, respect între oameni, o societate morală, politicieni cinstiți, polițiști incoruptibili, preoți credincioși, vecini amabili. Acestea pot părea obiective mărețe pentru mileniul trei, dar omenirea nu poate fi ajutată în acest fel. O asemenea societate nu va putea fi construită în veci, nici chiar de Bunul Dumnezeu, căci ea este anulată de un impediment major: Inima egoistă a omului firesc.

Ecumeniștii contemporani nu recunosc că o asemenea problemă poate fi capitală. Ei speră să unească omenirea sub aripa religiei ca să poată ordona puterii civile, legislative, decretarea moralității și sfințeniei sub amenințare. N-am auzit în discursurile și rugăciunile pentru pacea lumii un cât de mic interes pentru o inimă nouă, pentru un duh nou și statornic, în care să locuiască neprihănirea. N-am auzit nici o intenție de a permite lui Dumnezeu să scrie în inimi de carne un legământ veșnic. N-am auzit nici o părere de rău că legea, fundamentul neprihănirii veșnice, este indezirabilă, fiind socotită de noua teologie a eliberării ca o piedică în calea libertății spirituale. Ecumeniștii moderni vor o împărăție a fărâdelegii cu față umană, un fel de perestroika spirituală, deși este proiectată în conflict flagrant cu împărăția lui Dumnezeu prezentată de Hristos. Ei nici nu vor să audă că planeta este sub conducerea și autoritatea „duhurilor răutății din locurile cerești,” al căror șef se dă drept Dumnezeu, așezat în templul lui Dumnezeu și pretinzând închinare absolută în numele lui Dumnezeu. Nu știu că Balaurul este în spatele proiectelor pentru chipul de aur modern și că astfel dorește să-și asigure supraviețuirea, înhămând omenirea în strategii sinucigașe, condamnând-o la un gulag etern, la un holocaust fără speranță.

Dar cine să le spună așa ceva? Glasul însărcinat cu avertizări atât de grave era acolo, la Assisi, dar se măgulea că participă la o reuniune pentru pacea lumii, mândru că i s-a făcut cinstea să fie chemat la o așa onorabilă adunare. S-a așezat la rând în procesiunea candelii [4], promițând astfel că Marea Mișcare Adventă nu are de gând să tulbure cu ceva proiectul sfânt al unității trupului lui Hristos.

Cred că nu și-a imaginat cineva că tocmai biserica rămășiței putea fi lăsată pe dinafară, știut fiind de toată lumea că ea are o vocație mărturisită de a fi buturuga mică în ecuația unității spirituale globale. Bert B. Beach, director al departamentului Public Affairs and Religious Liberty (Relații publice și libertate religioasă) de la Conferința Generală, a fost invitat la Assisi, dar L'Osservatore Romano nu a raportat că el ar fi rămas în picioare la sunetul instrumentelor, nici că ar fi refuzat să așeze candela simbolică pe altar, și nici că ar fi evitat îmbrățișarea fraternă a papei la festivitatea de adio. Sigur, el nu apare pe lista participanților ca reprezentant al Bisericii Adventiste. Conferința Generală, după o analiză serioasă a

invitației, a recomandat fr. Beach că ar fi înțelept să nu participe, datorită poziției incomode în care ar fi pusă biserica. Dar oficialii catolici sunt diplomați desăvârșiți, maestri ai eleganței, cunoscători fini ai protocolului și sensibilităților adventiste. Fratele Beach a fost acolo în numele asociației Christian World Communions, al cărei secretar general era atunci. Dar Christian World Communions este ea însăși o asociație ecumenică ce încorporează Biserica Adventistă, deja reprezentată la Assisi de președintele ei, dr. Setri Nyomi. Protocolul îl prezintă însă pe acesta ca venind în numele World Alliance of Reformed Churches, unde este și secretar general. De asemenea, multe alte biserici au fost reprezentate de liderii alianțelor din care făceau parte, astfel că biserica noastră a fost dublu reprezentată, o dată ca membră a Christian World Communions, al cărei secretar general era fr. Beach (din 2004 a fost ales fr. John Graz) apoi de același fr. Beach, deși neoficial, ca director al departamentului de relații publice (un fel de minister de externe) de la Conferința Generală. Tehnic, deci, Biserica AZȘ nu a participat la sesiunea de rugăciune pentru pace de la Assisi.

Există o procedură plină de rafinament politic, prin care se evită agitațiile deranjante produse în biserică de alianțe nesfinte sau proceduri nestatutare. Se crează o instituție independentă, cum este IRLA (International Religious Liberty Association), care nu trebuie să raporteze Conferinței Generale în sesiune deciziile pe care le ia sau implicările ei în diverse proiecte inter-denominaționale. Numai că membrii ei sunt pastori sau teologi adventiști, iar liderul ei este director și membru în comitetul Conferinței Generale. Așa se face că dr. John Graz, actualul director de relații publice la CG este și directorul IRLA, și secretarul general al asociației ecumenice Christian World Communions, invitată oficial la Assisi.

Nu dorim să exagerăm importanța acelei întâlniri. Ea nu a fost decât o repetiție, un exercițiu de probă al interpreților și o acordare a instrumentelor, o verificare a eventualelor discordanțe pentru marea reconciliere, care este încă în viitor. Remarcăm doar că, de atunci, biserica rămășiței devine tot mai prezentă și activă în corul general care deplânge „scandalul” produs de separările lumii religioase. Iar profeții lui Baal, tot mai numeroși printre noi, aplaudă fără jenă acest efort de integrare într-o entitate pe care profeția biblică o descrie în culori sumbre, și pentru a cărei avertizare a fost chemat acest popor la existență. Odată, în viitor, aceste suflete prețioase care s-au rugat la Assisi ne vor reproșa inconștiența și lașitatea prin care ne-am dezonorat misiunea, încurajându-i să meargă pe un drum greșit.

Note:

[1] vezi http://www.vatican.va/special/assisi_20020124_en.html

[2] vezi lista participanților la http://www.vatican.va/special/assisi-participants_20020118_en.html

[3] „The Representatives and their delegations, respecting their own religious convictions, go to pray in different places. Christians of the various Churches and Ecclesial Communities pray together in an ecumenical celebration in the Lower Basilica of Saint Francis.” Vezi http://www.vatican.va/news_services/liturgy/documents/ns_lit_doc_20020124_assisi-giornata_en.html

[4] La încheierea ceremoniei, participanții au depus pe platformă câte o candelă aprinsă, ca semn al contribuției spirituale la proiectul de unitate religioasă propus.
